

Трибуна вітчизняного українського слова на вітчизняній американській землі

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса:
Редкація і Адміністрація:
'Svoboda', 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
УНЧ: HENDERSON 5-8740

РІК LXIII. Ч. 227. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 27-го ЛИСТОПАДА 1956. ЦІНА ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 27, 1956. No. 227. VOL. LXIII.

ПОРТОВІ ВАНТАЖНИКИ ВЕРНУЛИСЯ ДО ПРАЦІ

Нью Йорк. — Після одержання звіт від спеціальної трибунальної комісії, призначеної для розгляду ситуації спричиненої страйком портів вантажників, президент Айсенгауер звернувся до Генерального Прокуратора з пропозицією заборонити подальше ведення страйку. Оскільки на законі Тефтер-Гартлі федеральний суддя Фредерік ван Пелт Браун проголосив тимчасове припинення страйку на десять днів з тим, що після перелучення представників обидвох сторін буде проголошено заборону страйку на наступні 70 днів. Як ствердила згадана комісія, єдиною важливою спірною справою у цьому страйку була вимога портів вантажників, щоб новий контракт між транспортно-вантажниками компаніями і спілкою, портів вантажників гарантував однакову зарплату платню й однакові робочі й безпечні умови для портів вантажників в усіх американських східних і південно-східних портах. Далекою спірною справою

УКРАЇНЦІ НЬО ЙОРКУ ВІДЗНАЧИЛИ 1000-РІЧЧЯ ХРИСТИАНСТВА УКРАЇНИ

Нью Йорк. — В неділю 25 листопада, старим українським Католицьким Парафією св. Юра, відбулися тут в залі "Фешен Інституту" Святої Академії з нагоди Тисячоліття Християнства в Україні. Цю Академію з величав своєю присутністю Стемфордський Екзарх Кир Амвросій Сенішин, який вийшов на залу точно в 5-й годині і зараз після цього почала програма Академії. Хор парафії св. Юра під дир. проф. Т. Онуфрія відіграв американський гімн та дві композиції Бортнянського: "Воскликніте Господи" і "Всі ласка". Принагідно слово українською мовою вголосив о. д-р М. Ваврик, ЧСВВ, а Хор Дітей школи св. Юра під дир. проф. І. Недільського відіграв "Пісню до св. Ольги" та "Молитву за вітчизну". Учень Оксана Макаренчівна вітала Екзарха та присутніх від школи. Хор Церкв св. Хреста з Асторії під дир. проф. К. Лиска відіграв Бортнянського "Господи, Господи", "Владико Отче". В другій частині виступали Вандурини під дир. проф. Р. Левницького з піснями "Ой, горе тій чайці" та "Повстаньмо, пісню", а Жіночий хор "Воян" під дир. інж. Р. Степанюка відіграв "Діво Маріє" — слова Я. Славутича, муз. проф. Фоменка та "Віла-Господи" — слова Т. Шевченка, муз. Р. Степанюка. При

БОЛЬШЕВИКИ ВІВЕЗЛИ НАДЯ, ЗЛАМАВШИ МАДЯРСЬКО-ЮГОСЛАВСЬКУ УМОВУ

Відень. — Найбільшою політичною сенсацією із останніх сумних подій на Мадяриці стало арештування і вивезення кол. мадярського прем'єра з днів останньої революції на Мадяриці, Імре Надя і 42 інших мадярів, які 4 листопада ц. р. знайшли були азиль в югославській амбасаді у Будапешті. Між югославським і новим мадярським урядом Кадраро дійшло було до порозуміння, за яким мадярський уряд загарантував персональну безпеку і недоторканість всіх тих 42 мадярів якщо вони залишать югославську амбасаду. На цій підставі Імре Надя, 9 інших чоловік, здебільша членів його уряду, адова по повноному міністрі Ракосі, 15 інших жінок і 17 дітей разом 43 особи, асиль в чотирьох приміщеннях до автобуса, що його привіз був перед югославською амбасадю мадярський уряд. Але зараз після того, як автобус рушив з місця, вкочив на ступіні совєтський старшина, а з бічної вулиці виїхали два навантажені совєтськими вантажниками авто, які заїхали перед і поза автобус. Його ске-

СПРАВА МАДЯРИНИ ГРОЗИТЬ РОЗКОЛОМ МІЖ МОСКВОЮ ТА БЕОГРАДОМ

ВЗАЄМНА ПОЛЕМІКА ПАРТИЙНИХ ОРГАНІВ. — ПОЛЬЩА ПІДТРИМУЄ ТІТА. — СХОПЛЕННЯ НАДЯ ЗАГОСТРИЛО СИТУАЦІЮ

Београд. — Між Москвою і Београдом такі напружені відносини, що закордонні обсерватори не виключають нового одержного роздору між тими двома комуністичними державами. В п'ятницю минулого тижня, 23 ц. м. московська "Правда" ніби у примирливому тоні заагелувала до югославських комуністів, щоб не заводили сварки, не приймали політики взаємних атак і не завертали до атмосфери розбійності, бо, мовляв, це шкодить "спільній справі соціалізму". Але відночас "Правда" знову полемізувала з головною промовою Тіта, яку він вголосив два тижні тому в Полі і в якій він атакував був "сталінізм" у Москві. "Правда" знову заагелувала на становище Тіта, бо, мовляв, коли Тіто вважає, що не всі совєтські способи "будування соціалізму" добрі для Югославії, то так само треба погодитися, що не всі югославські методи сприйнятливі для інших "соціалістичних країн". Югославська преса перекручувала в цілості ту статтю "Правди", але за обсерваторією закордонних кореспондентів, югославські керівники чинили менше звертання увагу на апел до згидливості, як на нову критику під їх адресою з боку Москви. Агелосферу загострило скоплення большевизма в Будапешті Імре Надя, бо югославські керівники кола вважали той останній насильницький акт московських большевизмів спеціальним вивозом під адресою Югославії. Мовляв, мадярський уряд Кадрара дав

Грунтер твердить, що Захід не боїться погрозу Хрущова

Вашингтон. — Генерал Алфред М. Грунтер після повороту з Європи заявив, що "Захід зовсім не збирається лізти в мотилу, як цього домагався Хрущов". Генерал Грунтер схилявся, коли репортери просили його дати пояснення до погрози Хрущова, який сказав на прийнятті в Москві, що комуністи "похочуть в мотилу" капіталістів. Грунтер заявив, що криза в Євразії зовсім не викликає паніки серед західних держав, як це було б можливо в шість років тому. Атака СССР на Мадярицю перекривала західні держави в тому, що вони мусять бути об'єднані, бо інакше "не було б іншого способу збереження нашої релігійної цивілізації". На думку Грунтера, НАТО це й тепер не має стільки збройної сили, щоб стримати ворожу атаку на Європу, але західні держави не допускають до дій агресора, який боїться відплати західних союзників. Генерал Грунтер заявив сальною 17-ох гармат. Президент Айсенгауер вислав на його прийм свого дорадника Шермана Адамса, крім того на летовище прибули секретар армії Вільям М. Брокер, шеф штабу армії ген. Максуелл Д. Тейлор і голова Червоного Хреста — Елсворт Бункер.

"ДНІСТЕР", 361-й ВІДДІЛ УНСОЮЗУ В НЬО ЙОРКУ, ВІДЗНАЧИВ СВОЄ 30-ЛІТТЯ

Нью Йорк. — Товариство "Дністер", 361-й Відділ Українського Народного Союзу в Нью Йорку, відзначило минулої суботи, 24-го листопада, 30-річчя свого існування та своєї активності. З цієї нагоди влаштували в балетній залі готелю Говернор Клінтон ювілейний бенкет - 300 осіб, в якому багато піонерів українського союзового та загальної громадського життя метрополі, як теж їхні, народжені в цій країні нащадки та активні громадяни з післявоєнної імміграції. Бенкет, що почався о 7-й вечорі, започатковано відігранням американського та відіспіванням українського національних гімнів. Голова Бенкетового Комітету, проф. Михайло Лисогір, відкрив імпрезу короткою промовою, вітанням піонерів, членів і гостей та передаючи даліший провід членів "Дністра" і заступників голови. Предсідником УНС, адв. Михайло Пізнаков. Гостей зокрема вітав голова Т-ва, п. Іван Галич, брат головного предсідника УНС, п. Дмитра Галич. Коротке вітання про працю і досягнення "Дністра" за час його існування склав його доволитий секретар і тепер гол. контролер УНС, п. Петро Кучма. Із цього звіту виходить, що "Дністер" кількістю своїх членів з тепер другим за чисельністю в Україні Відділом УНСОЮЗУ, як рідка Дністер з другою після Дніпра, найбільшою рікою України. Д-р Василь Вишиваний, касир Т-ва, вітав і представляв піонерів Т-ва, які прийняли на бенкеті його першого заступника Лью Гузара, Михайла Боднара, Максима Савицького, Михайла Олексія, Василя Лазуту, покійного вже Михайла Никифорука та інших. Ці та інші піонери — говорив промовець — не щадили ні труду, ні часу, ні гроші і віддалися всецільо громадській праці, створивши організацію, яка записала себе золотими літерами в історію українського Нью Йорку". Іхніми перемцями у цій праці назвав промовець Петра Кучму, І. Галич, Ст. Ковальчука, М. Левковича, Ст. Левка, Ст. Володимир Хоміцького, М. Васильшини та ряд інших, а з найбільшій іммігрантів проф. Лисогора, проф. Вол. Баргуру, п. Винника, Данилика та інших. Окремо згадав та виш-

Москва мобілізує своїх "єпископів" на підтримку совєтської пацифікації на Мадяриці

Москва. — Совєтський уряд започаткував нову широку пропагандистську кампанію з метою опрокидання виявлених на Заході фактів совєтського народолюбства на Мадяриці, зокрема масової депортації мадярської молоді і робітників до Совєтського Союзу. До цієї кампанії змобілізувала Москва провідні православні та інших церков, наказуючи їм заперечувати вістки про депортацію мадярів та водночас із цим осуджувати ізраїльську й англо-французьку агресію на Єгипет. Православний єпископ Мухачева й Ужгород, як теж православний архієпископ Львова і Тернополя Паладій заявив, що населенню їхніх

Об'єднані Нації прийняли нову резолюцію проти Англії, Франції і Ізраїлю

Об'єднані Нації. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла в суботу 24 листопада нову резолюцію, що її зголосили азійсько-африканські держави, з закликом до Англії, Франції і Ізраїлю, щоб вони "зараз" забрали війська з окупованих єгипетських територій. Резолюцію прийняли 63 голосами проти 5-х, при чому "проти" голосували тільки Англія, Франція, Ізраїль, Бельгія і Нова Зеландія. Зсіднені Держави, перебівши в кулуарних переговорах згіднення першого гострішого тексту резолюції, голосували також "за". Стримались здебільша південно-американські республіки. Вельгя голосувала "проти" тому, що її додаток до резолюції, який брав під увагу аргументи Англії, Франції і Ізраїлю, щоб "міжнародна поліція" зайняла окуповані території, перепала в голосуванні 37 голосами "проти" при 23-х "за" і 18-х, які "стримались". У міжкласі повідомлено, що Ізраїль відкликає із Синайського півострова дві бригади силою 8,000 воїків, французькі відкликали одну третину своїх військ, а англії один кур'єр. Єгипет погрожує воєнними діями і закликає на поміч "чужих добровільців", якщо всі його вороги не евакуують Єгипту негайно.

Конгресмен Медден домагається "загальної динамічної" боротьби проти комунізму

Нью Йорк, Н. Й. — Демократичний конгресмен з Індіани Рей Дж. Медден промовляв на річних зборах Польського Національного Фонду і твердив, що коли б вільний світ був політично і економічно бойкотував СССР, то тепер не було б тієї "різні", якої комуністи докочали в Мадяриці. Конгресмен Медден був головою Конгресової Комісії, яка досліджувала злочин в Катині і членом іншої Конгресової Комісії, яка досліджувала комуністичну агресію в понево-

Вимагають резигнації Ботлера

Денвер, Колорадо. — На зборах Демократичної партії в Денвері два члени Крайового Демократичного Комітету домагалися, щоб зрезигнував голова цього комітету Пол М. Ботлер, а тоді можна б було вибрати нового голову. Резигнації Ботлера до-

В АМЕРИЦІ

● Імміграційна Служба в Вашингтоні заявила, що не буде подавати до публічного відома списку нових мадярських іммігрантів з огляду на безпеку їхніх родин в Мадяриці, але команди військового табору в Кітмер, Н. Дж., подали пресі такий список, бо вітати проти цього не протестували.

● Колишній віце-президент ЗДА Джон Нелсі Гарнер із Юваллі, Тексас, відзначав 88-рокочини свого життя 29 листопада, бо в стейті Тексас у той час відзначали "День Подяки". Колишнього віце-президента прийдуть поздоровити його діти, яку та правнуку. В діаспорі його уродини припадають на 22 листопада.

● Брауншвейгський Конгрес ухвалив законопроект про викину батальйону війська для служби в "міжнародній поліції" ОН у Єгипті.

● Департамент Пошти пови-

домляв, що від 2-го січня 1957 року найменша аскурація 10-тих пакунків становитиме 10 доларів, за яку треба буде платити по 10 центів. Досі найменша аскурація становила 5 доларів і за неї платили 5 центів.

● На шляху коло Лівінгстона, Н. Дж., собака напала на 200-фунтового оленя. В той час як тварини біглися, наскочило на них авто Вранзель з Елізабету і обох їх забито на смерть.

● Бувавший аргентинський диктатор Хуан Перон спростував вістки про те, що він має виїхати з Каракасу і залишити Венесуелу. Його віза скінчилася 9-го листопада, але її йому продовжено.

● 29 стейтських губернаторів погодилися на 25-го листопада проголосити як День Допомоги Мадяриці. Допомогою мадярським втікачам займається Міжнародний Допомоговий Комітет, що його очолює Енджер Віддел Дюк.

Совєтські інтриги викликають розкол серед арабів

Багдад. В мин. тижні чотири мусульманські держави, які належать до т.зв. Багдадського пакту — Туреччина, Іран, Ірак і Пакистан — проголосили спільний комуніст, з якого вони висловили своє стурбовання зростом комуністичної, насправді совєтської, пенетрації та заявили рішення протиставити їй. Зокрема Туреччина і Ірак з найбільшим стурбованням стелять за зростом совєтських впливів на території Сирії. Сирія від початку приходу до влади в Єгипті Гамала Насера була найвірнішим союзником Єгипту і прийняла про совєтську орієнтацію Єгипетського президента. Недавно до Сирії прибули совєтські "інструктори", туди ж прибу-

В СВІТІ

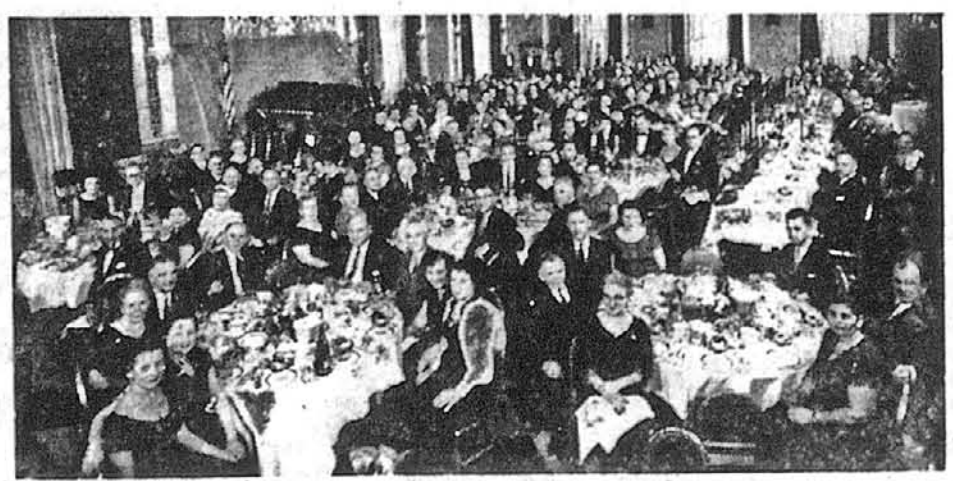
● Почало пеліпінське радіо своїх московських учасників і опікувачів. Комуністичний Китай, найбурхливіший у власній внутрішній поліції, почуває себе ніяково з уваги на обурення, що охопило цілий світ в зв'язку з кровавим зрушенням большевизма революції на Мадяриці.

● У транспортуванні "міжнародної поліції" з летовища під Неаполем до Єгипту надалі братимуть участь — поруч із швейцарськими пасажирськими літаками — також три італійські літаки. Вони перевозитимуть головну амуніцію і важкий вантаж міжнародного війська Об'єднаних Націй.

● Ізраїль в офіційній заяві спростував єгипетсько-совєтські закиди, наче то французькі боїлися по стороні Ізраїлю, Ізраїль признав, що літаки і танки в ізраїльській армії були частинно французького походження, але всі вони мали ізраїльські залози.

● Кашпер Аденауер відбув розмову із прибулим до Вону президентом Міжнародного Банку для Відбудови і Розвитку, Юдженом Велеком, про можливість за допомогою Єгипту у збудуванні Асванської греблі над Нілом, що наводила 5 величезних просторів піскових неувійтків. Аденауер уважав, що відновлення цієї величезної підприємства, ЗДА допустивши політичні помилки.

БЕНКЕТ З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ Т-ВА "ДНІСТЕР", 361-го ВІДДІЛУ УНС

Господарі і гості під час бенкету, влаштованого з нагоди 30-ліття Т-ва "Дністер", 361-го Відділу УНСОЮЗУ, минулої суботи, 24-го листопада вчорі, в готелі Говернор Клінтон в Нью Йорку.

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕМИР'Я ЧИ МИР

Коли після несподіваного наїзду Англії і Франції на Єгипет на одній лінії опинилися ЗСД, СССР і арабський світ, найбільше лихо такого "спільного фронту" полягало у непорозумінні, що його він міг викликати у наївних людей: наче б дійсно цілі Америки і Москви покривалися у цьому міжнародному конфлікті. Тим часом Вашингтон осудив акцію Англії і Франції, як акцію, що погіршила мирові шанси у світі, а Москва — як небезпечку для советського плечидару в Єгипті. І тому, хоч ЗСД і СССР голосували за резолюцію Об'єднаних Націй про негайне припинення боїв у Єгипті, зараз же після того обидві ці великодержави зайняли лави протилежне становище: Америка, як це заявив державний секретар Доллес 18-го листопада ц. р., вважає, що на Середньому Сході не буде спокою, поки не будуть розв'язані остаточно два актуальні конфлікти — ізраїльсько-арабський і Суецький, — а Совети намагаються поглиблювати й поширювати конфлікти.

І тут виникає питання для зближення американського та англо-французького становища. Америка — читавши в коментарях вашингтонських кореспондентів — була б дуже рада, якби можна було затримати "міжнародну поліцію" в обидві Суецького каналу, ба навіть в цілій долині Нілу, якби та військова сила Об'єднаних Націй була не фактичною, а дійсною. Бо тоді, завдяки її приналежності, можна було б легше примусити Єгипет до згоди та до миру із Заходом в справі Суецького каналу і до миру з Ізраїлем на платформі визнання ізраїльської держави. Англієцький і австралійський міністри зовнішніх справ, Селвайн Ллойд і Річард Керзі, нараджувалися в цій справі з діючим заступником Доллеса в Нью-Йорку, Гербертом Гувером, мол., Ллойд і французький міністр зовнішніх справ Піно їздили до Вашингтону не тільки в справі постачання американської нафти західно-європейській економіці, якій загрожувало повстання криза внаслідок припинення довозу нафти з Середнього Сходу, але й у це важливіший справі — далішніх кроків задля досягнення тривалого замирення на Середньому Сході.

Але офіційний арабський світ, очолюваний Єгиптом, не хоче тривалого миру. Московська дипломатія далі інтригує і під'южує єгипетського президента Насеру, підсудуючи йому ідею реваншу у війні з Ізраїлем та політичної помсти супроти Англії і Франції, а не ідею замирення. Як показав досвід недавнього минулого, союзна "приятельська порад" знаходили легший доступ до серця і розуму єгипетського президента, що має психіку всіх відомих і невідомих історії арабських військових диктаторів, — ніж дійсно розумні і щирі поради дипломатії ЗСД. Тому Єгипет спершу знайомився компанією Суецького каналу, описав заповнений советськими літаками і танками, за які заставив свій господарський потенціал, і тому — як не розкрила ізраїльська кампанія на Синайському півострові — безсумнівно пригноблювалося до знищення Ізраїлю. Тепер — читавши — Єгипет прийняв "сердечну оферту" Москви мерщій виповнити прохання, що її зробили в єгипетській збройній силі англійці, французькі й ізраїльські. Єгипет рішуче відкинув також суто технічну співпрацю з англійськими і французькими компаніями для проочищення Суецького каналу від затоплених у ньому самим ним, Єгиптом, 54-ох кораблів і двох залізничних мостів. Єгипет запротестував також проти участі в "міжнародній поліції" канадійців, новозеландців і пакистанців. Виходить, що по єгипетському боці немає найменших познан примирливості і готовності піти на компромісову розв'язку кардинальних середньо-східних проблем, як не було їх і раніше, перед воєнними походами Ізраїлю, Англії і Франції.

Якщо середньо-східна криза відтягнула увагу світу від середньо-європейського театру і цим допомогла Совтам кияво розпартитися з мадярами, то переведена ними маскарна на Мадярщині послабила віру рядових арабів, випелювану советською пропагандою, що єдина Москва стала цілком і беззастережно по стороні Єгипту, бо — мовляв — погрожуєвала Англії і Франції далекосяжними ракетами і готувалася вислати над Ніл свої "добровільці". Перспектива зазнати в майбутньому долі, подібної до той, якої зазнала Мадярщина від советського "союзника", занадто страшилива, щоб не відстрашувати тверезіші й критичніші арабські елементи. У цьому й надалі американський дипломатії. Освітлення миру на Середньому Сході через розв'язання його "основних проблем", як їх назвав Доллес, — трудне і далеке. В інтересі советського імперіалізму та міжнародного комунізму лежить не допустити не то до миру, а навіть до закріплення перемир'я. А таке перемир'я, яке існує в Кореї, у Північній й у Середній Європі з Німеччиною виключно — є завжди або помістом до миру, або — повеліскасим джерелом вибуху нової війни.

ЗУДАР В ЮГОСЛАВІЇ

Сміливий виступ Мілошана Діжласа, колишнього заступника югославського президента Тіта й колишнього ідеолога югославської комуністичної партії і статтю в американському ліберальному журналі "Нью Лібер" на тему революційного руху серед советських сателітів закінчився, як і треба було сподіватися, його ув'язненням. Тільки таку відповідь зміг дати Тіто і центральний комітет югославської комуністичної партії на аргументи й висновки Діжласа, що "революція на Мадярщині означає в загальному початок кінця комунізму", і що навіть т. зв. національний комунізм у такій формі, в якій існує він у Югославії, неспроможний повести робітників і селян до свободи.

В історії югославського антимосковського опротиву Мілошан Діжлас має своє ім'я і місце. Це він в 1948 році, ще перед тим, як комуністична Югославія стала на шлях розриву з Москвою, писав і друкував в офіційному органі югославської комуністичної партії статті, в яких доказував неминучість цього розриву і обстоював окремий шлях Югославії в здійсненні "побудови соціалізму".

Через шість років, в 1954 році, Діжлас відважився виступити проти комуністичної бюрократії в Югославії, яка, на його думку, перешкоджає користуватися досягнень демократії. Водночас із цим він висловив уже тоді "еретичну" думку, що комунізм і комуністи не є кінцею для здійснення соціалізму в якійсь країні. Цей виступ викликав рішучу, хоч не надто гостру, реакцію з боку Тіта і керівної комуністичної кліки в Югославії. Діжласа усунуто з усіх урядових та партійних становищ, а коли він, не вважаючи на все це, не помирився і виступив із своїми поглядами в закордонній пресі, його, разом з другим комуністом, Дедіером, засуджено в січні 1955 року за ворожу для Югославії пропаганду на півтора року в'язниці, яку то кару потім скасувано. Діжлас став приватним громадянином і, не маючи можливості дістати право, почав писати спогади, щоб видати їх в Югославії і тим заробити трохи грошей на прожиття. Але видати спогади йому не вдалося, бо ніяке югославське видавництво не захотіло їх прийняти. Діжлас написав про це "Нью Йорк Таймсу", і тоді з сторінок комуністичної преси поспішали на нього знову громи за те, що він, мовляв, ширить наклепи на "свободу слова" в Югославії. Проте, Діжлас продовжував друкувати за кордоном свої статті про нове московське "колітативне керівництво", очолюване Хрущовим, в яких критикував його гостро і безоглядно, в той час, коли Тіто пішов уже був на згоду з Москвою і коли вже советські та югославські комуністичні "достойники" розпочали взаємні відвідини.

Тіто і його кліка, що сприймали спершу виступи Діжласа без гострої реакції, рішили його ув'язнити як тепер, коли Діжлас виступив із своєю критикою югославської комуністичної системи й із своїми передбаченнями про неминучий кінець комунізму в нойоркському журналі "Нью Лібер", і коли підписав угоду з одним із американських видавців на видання своїх спогадів під назвою "Країна без справедливості".

Ув'язнення Діжласа (його заарештовано знову, як з 1954 року, на підставі параграфу 118 югославського кримінального закону про ворожу для держави пропаганду) — це черговий вияв удару незалежницьких сил з комуністичними режимами, що проявився невідомою протимосковським рухом у Польщі і кривавою революцією на Мадярщині. Своїм виступом Діжлас довів переконливо, що т. зв. тітоїзм, як пак національний комунізм Тіта та його послідовників у сателітних країнах є таким же реакційним і протинародним явищем, як офіційний московський левіський, сталінський, чи хрущовський комунізм. Він підкреслює, що югославський будинок самостійний, чи пак незалежний від Москви комунізм такий же безгледийний і шкідливий для народних інтересів, як і комунізм московського типу.

Пішовши минулого року на згоду з Москвою, Тіто став на шлях заперечення принципів рівності і нестворення у внутрішній справі окремих країн, що під їх гаслом він добився в 1948 році успішного унезалежнення від Москви. Те, що Тіто, з одного боку засудив тепер советську інтервенцію на Мадярщині, а з другого водночас виправдав її, як "менше зло", неминуче для справи рятункувати соціалізм і світовий мир, розкрило всю опортуністичну й реакційну суть його доктрини, що на неї поклали безкритично покладаючи цілком неоправдані надії деякі політичні кола на Заході. Цю реакційну суть тітоїзму і його кліквоту неспроможність знайти вихід із загнаного в сліпу вулицю "світового комунізму" підтвердив своїм виступом Діжлас так само, як угорський політ підтвердив неспроможність т. зв. національного комунізму на Угорщині вивести цю країну із спричиненої комуністами господарської і політичної беззаступи.

Ув'язнюючи Діжласа, противники дружки з Москвою і безоглядного критика тітоїзму комуністичної системи в Югославії, Тіто поставив себе в одному ряді з Суєловим і Серовим, ліквідаторами національного опротиву на Мадярщині та в інших сателітних країнах. Цим засвідчив він викраденою доктрині, яку він викривав словом тітоїзм і визнаючи якої намагався поширювати погляд, що єдиним рятунком від катастрофи, спричиненої московським комунізмом, може бути т. зв. національний комунізм.

МИСТЕЦТВО

Живописець виллю рукою. Пристраснений поривом талану. Переніс на аркуші весну. Із медалью срібного рюку.

Прийде осінь. Опалуть листки. А в його настулженій хатині Все тектимуть води сині-сині. Назавжди весняної ріки.

ПЛАТОН ВОРОНЬКО

Миколай О. Ортинський

ПІДСУМОК ПОЛЬСЬКО-УГОРСЬКИХ ПОДІЙ

Останні події в Польщі та на Угорщині і реакція на них західного світу заохочують зробити підсумок з того досвіду і висновки, які можуть придатися для планування незалежної політики інших поневолених російським більшовизмом народів. Іх треба зробити, щоб раз і на завжди виключити і себе самих, а частинно, може, і поневолені народи від ілюзій, необґрунтованих спекуляцій і сподівань, внаслідок яких можуть прийти не лише розчарування, але деколи і ситуації, що межують з національними катастрофами.

Співчуття проти танків

Головним підсумком названих угорських подій мусить бути ствердження, що розрахований на збройну інтервенцію і допомогу Заходу, навіть в разі частинно успішних повстань у поневолених країнах, є, прийнявши в теперішньому міжнародному положенні, мало правдоподібний. Страшне мариво атомово-водневої війни, а не хрестостіс походи в ім'я великих ідей і визволення інших народів, з тою максимом, яка диктує сьогодні політичний маршрут великих потуг і яка стримує їх від активної, в даному випадку — збройної допомоги поневоленим народам. І то навіть тоді, коли є евідентні, масові докази революційної акції поневоленого народу, коли, як це було у випадку апелю пре'єра Надя до ЗСД і ОН — можна спертися на легалізм, на вияв волі народу і зснхронізоване з ним прохання уряду.

Чи така політика вийде людству на користь, чи слухаю підмітти Е. Кларк в "Таймі", що: "Проліт крові угорців був краплею в морі того, що потопів би світ в тотальній війні"? Це є друга тема, і її лічимо на боці. З українського боку вже не раз ця тема була порушувана, аргументована, і сьогодні можемо лише ствердити, що, як дотепер, ми мали слухати. Зрештою не вважаємо, що це питання виникло аж з вибухом угорського повстання 1956 р., бо і до того часу і від початків існування російсько-большевицької імперії перший з перших український народ давав свою визвольну боротьбу і жертвами досить нагод і причин до призадуми, а може і якогось акції.

Закріплювати вихідні позиції

Очевидно, сьогоднішня міжнародна ситуація і політично-милітарна настанова Заходу не є петрифікована, напалки, вона сліве кожного дня міняється, а в зв'язку з тим міняються і вигляди на допомогу зовнішнього світу поневоленим Московію народам. Але і в кориснішому для нас міжнародному положенні, і при більшій вигляд на збройну поміч ззовні цей фактор завжди треба буде розцінювати лише як допоміжний, як своєрідний "калькюляційний" і не вільно будувати на ньому цілої визвольної політики та боротьби.

Тим часом з тези про помилковість розрахунку на інтер-

венцію випливають, на нашу думку, такі висновки:

1. Політична еміграція не повинна нічим спричинятися до створення серед поневоленого народу на батьківщині враження, що Захід тільки й чекає, щоб при першій нагоді активно допомогти визвольній боротьбі. За визволення українського й інших поневолених народів ніхто на Заході не згідний ризикувати хоча б одним пострілом доти, поки з тим пострілом не буде пов'язана боротьба за власну екзистенцію й інтереси народів Заходу.

2. Не виключаючи допомоги зовнішнього світу, напалки, стараючись про неї, все ж мусимо це і ще раз усвідомити собі, що волі ніхто не подарує, за неї треба тяжко боротися. А щоб ця остаточна боротьба була успішною, треба зберігати всі сили, кожну людину, кожне матеріальне надбання, яке буде вирішальне в останній фазі змагу.

3. За останні десятиліття, зокрема в останній декаді, український народ дав стільки доказів безприкладного героїзму (згадай б тільки збройну дію УПА, визвольного підпілля і багаторазну боротьбу цілого народу), що в сучасності й майбутньому треба застосувати як і в нестримі економіку крові і майна. На великі жертви це буде час.

4. Більші жертви, ніж всі інші попередні народи, приїс за 39 років російсько-большевицького панування — український народ. Вже ради збереження свого біологічного стану наш народ потребує передерішки. Це знає найкраще він сам, і тому його теперішні форми боротьби з окупантом є такі, а не інші. Він, народ на батьківщині, одинице має право про себе і свою боротьбу рішати, і тому всякі виповнення ззовні, "роблення революції" чи "підтримання" ззовні не є на місці.

5. Приклади Польщі і Угорщини в класичній спосіб проілюстрували, що для ведення боротьби еміграційного керівництва їм не треба! Поліція в Познані і в Варшаві не палила дозволу і не чекали на накази Андерса, Залеського чи Миколайчика; угорські повстанці не консультувалися "легальними" Горті, чи "революційними" ген. Пако з Вед Галло коло Ісбруку, чи ген. Гоняді з його мюнхенської "головної квартири". В обидвох випадках вистачило власних, "домашніх" сил, мовків і полководців.

Кристалізується справжня третя сила

В ланцюгу протилежних дій боротьби дві останні його ланки — Польща і Угорщина — поєднують справу визволення, заїняційовану і десятиліттями однієм продавцем самою Україною, значно вперед. Коли йде про відгомні назви, вони дорешти викрили брутальність російського колоніалізму і розкрили ще раз його справжній цілі. Але чи не найбільше їх значення полягає в тому, що серед носіїв боротьби з большевизмом, витворилося почуття спільності інтересів, почуття спільного фронту. І то не лише декларативно,

Михайло Б. Корський

СПЕКУЛЯЦІЯ НА НУДІ

Про здирство і визискування підбитих московськими родів є багаті джерела. Невинкою є те, що москалі по-визискували навіть і тих людей, що від них утекли за моря-океани.

І справді, хто б подумав, що недавні утікачі-"діписти" будуть предметом московського визиску, після того, як стали вони громадянами Америки, Канади, Англії, Австралії і інших вільних країн. Та не тільки були експлуатовані, а навіть старі емігранти і ті, що в Америці народилися.

Отож, хитрий москаль дозволив писати листи за кордон. Проголосивши так звану "мирянську екзистенцію", він заохотив писати до рідних і знайомих листи, в яких цензура стала ніби не добачати нужди "советських громадян". Більше того, з листами почали прибувати навіть фотографії голів, босиків, людей, які викликають жак і стеснення серця. Як же ж тим людям не допомогти? Кожному, хоч би зовсім чужому, не спаде на думку відкласти листи і не відгукнутися, не допомогти нужденним, голодним, хворим і старим, залишеним самим на себе, чи навіть сиротам, батьків яких з голоду, холоду і непосильної праці померли у Сибіру.

Під враженням листів, люди забувають за все і спішають з допомогою. Ось і мій колега, який приїхав до Америки п'ять років тому і власними руками заробив собі дім, купів на два відривки матерії, підшавки, ниток, гудзиків тощо, платив за все 15 дол. і просить проїти з ним до посилкової фірми у Клівленді, щоб там надати посилку.

У посилковій фірмі застало цілу чергу людей і гору папок, що вже оформлені і чекають на транспортування. Коли доходить до нас черга, урядники валять папку. Виходить всього десять фунтів. Якщо таку малу папку відкласти, то кошти транспорту і мито вийдуть 35 дол. Урядники радять ту папку збільшити до 20-21 фунта, бо, мовляв, більшу папку практично не посилать, залативши 45-50 дол. Ориєнтуючись на інших клієнтів,

але фактично. Цей фронт ще не є настільки скоординований, щоб уже сьогодні одностайно діяти. Поодинокі відтинки фронту йдуть своїми власними шляхами до вищих позицій великого бою. Але йдуть. Українці на батьківщині знають сьогодні "місце постою" поляків й угорців, ці останні мають образ про постану українців. В цей спосіб кристалізується нова сила, яка в слухний час, що його не визначати ані нам з еміграції, а може навіть і не генеральним штабом Заходу, може об'єднати коло себе решту поневолених народів і кинути на терези вирішального бою всі свої людські і матеріальні ресурси та спроможності. А вони вже будуть поважним фактором сили, і тоді може прийти реалізація класичної дівизи про те, щоб різно йти, але спільно вдарити. І це дасть найбільші шанси на звільнення від російського імперіалізму. Тоді, правдоподібно, можна буде розраховувати теж і на активну допомогу західного світу.

У Клівленді є чоловік, який в 1940 році одержав в Америці папку. Перед початком гітлерівської-сталінської війни його вивезли на Сибір з цілою родиною, батьками і дідами. Вся родина в Сибіру загинула. Лише він один врятувався завдяки тому, що записався добровільцем до війська, яке організували Андерс і Скорський.

В тому, що москалі добувають чужоземну валюту, спекулюючи на нужді, яку самі спричинили, немає жадної дивоти. Москалі, як жорстокі циніки, можуть собі дозволити і на такі трюки, як викликання Сталіна і Берлія, щоб на їх мертві голови залити всю лаву за народобівства, поповнені червоною Москвою.

Московський трюк з захопленням нуждарів писати листи до рідних і знайомих за кордоном з метою одержування папок, щоб поборити із тих папок мільйонні суми доларової валюти, не може врятувати банкрутства московської невилічливої системи, системи тотальної "грабівки" і безконечного визиску чужих націй.

Треба сподіватися, що справа із здирством американської валюти, як мита від папок, не буде продовжуватися в безконечність та що раніше або пізніше на неї відповідно заарєгувати відповідні чинники.

ЧИТАЙТЕ НАЙСТАРІШІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОДІЛНИК "СВОБОДА"

ЩЕ ОДНО КОХАННЯ

Повість

(30)

У Курдюка в очах блиснули зіні вогні, він відкинувся на спинку крісла і зір відвів убік.

— Винохав! — думав він про Безпальченку. — Тому саме він такий спокійний. Тому й не апелював. Підкопував мене під мене. Але, товаришок, пішла намарне твоя праця. Ти вже у мене в клітці, мов задержуватися півник...

І, заспокоївшись, промовив задумливо, ніби бажаючи викинути у свого гостя співчуття:

— Уявіть мось становище, Павле Мартинівчу. Копа — сирота, виріс без батька, належить не вихованій. А як маю до нього, як до родича, моральне зобов'язання. Хочеться допомогти молодій людині злізти з ноги. Він же, самі бачите, який. Робить усе на власну руку. Не порадиться, не прислухається до старших, кидається просто з мосту. Як стою перед доконаними фактами. Оце й тепер те саме. Мені ані слова не сказав, що хоче одружуватися. Присно чути, що він свій свій зупиняє на вашій доці. Недурно ж кажу, що яблуку від яблуні не далеко відкохнується. Якщо ваша Катя на вас схожа, то гарна дружина буде у Копи. Але я мушу попередити вас, Павле Мартинівчу, що люди про ваше родичання покищо не повинні знати. Від того і нам з вами краще буде, і нашим молодим. А за Копу ми вдвоє як слід візьмемося і з нього таки людину зробимо, а певний, що з нього люди будуть. А тепер забудемо всі

прикраси. У нас є підстави веселитися. Прощу частуватися хлібом-сіллю...

Свати пішли за щастя молодих, піли за їхніх майбутніх дітей, а своїх онуків, піли й веселилися, аж поки Безпальченко не грюкнувся лобом об стіл і не захропів так, що з бренькотом затанцювали чарки, пляшки й тарілки. Тоді на телевізійний дзвінок Курдюка до кімнати увійшло двоє людей, підхопили новопризначеного директора під руки, виволокли його на подвір'я, убагли в автомашину й повезли додому.

XV

Перед світанням Катя прокинулася від гучного стукотиння в двері. Вона вийшла світло й накинута на себе нічний халат.

— Не тримайте мене, — чувся батьків голос. — Ви думаете — я п'яний? Я можу сто кілометрів пройти.

— Навіщо так далеко? — відповів йому хтось іронічно. — Досить десятка кроків, і ви в ліжку. В такому разі все гаразд. Щасливо залишатися. Ми похали.

Катя відчинила двері. Безпальченко, наміряючись її обняти, простягнув руку, але ноги йому заточилися, потягнули тіло убік, і він залізав по кімнати, мов підбитий птах, поки не впав на канапу.

— Не жва я п'яний? — мурмотів він, водички навкруги мутними очима.

Таким смішним батько ще не був, і Каті, глядячи на нього, захотілося сміятися.

— Ви не п'яний, а веселий, — вгамовуючи сміх, сказала дівчина.

— І веселий, і п'яний, — розів він у повітрі руками. — Із сватом піли. Гарний сват у мене. Ду-уже гарний...

— Ось як, ви вже й свата маєте, — не то-спитала, не

то здивувалась Катя.

— Я все маю... Свата маю... Зятя маю... Тебе маю...

— Забагатіли ви, тату. Але треба спати.

Вона роззала батька, роздзала його і вклала в ліжко. Він же троху помурмотів і замовк. А дівчина вже не лягала. Надворі сіріло, вулиця пробуджувалася. Закопали на бруку черевки, проторохотів аїз і невдоволю прогук прогук першого заводського гудка. Розпочинався новий день для Каті незвично рано і турботно.

— "Щоб це все могло означати?" — думала вона.

Пі це з вечора здивувало, що батько, ні сіло, ні впало, почав розхвалювати Максима. Та вона заспокоїла себе, знайшовши таке-сяке пояснення. Певно у батька покращали справи, він піднісся на душі, поліпшилися його настрої, і старому захотілося пожартувати, подразнити її. А прийшовши з години, він не годев був не то жартувати, але й милити, говорив про свата й зятя неспівом, п'яний злив вазікав те, що трималося в тверезій голові. Не інакше, як батька підпало, умовили, уговтали, і він уже дав згоду одружити свою дочку з Копом.

— За кого ж ви мене вважаєте, — нервово мучни полу свого халата, обурювалася вона, — за дуреньку дівчинку, який можна що завгодно наказати і вона стрімголов киється виконувати, чи за бездушну річ, яку можна совати в перший-ліпший куток?

Адже Катя на батькову вимогу дала слово, що Копу для неї не існуватиме. І він не існує, з ним усе покінчене, вороття до минулого не буде ніколи. Вона має нареченого, і нікі сили не примусять її зрештисі наміру бути Вовниною дружиною. А якщо батько, як він назав, закохався в Копу, то можуть собі одружуватися і жити вдвоє. Гарне подружжя буде! Ночами пиячтимуть разом, а вдосвіта тятитимуть один одного додому. Коли б і тепер Копу не приволок бать-

ка під двері. Було б і йому заходити сюди, Каті б покляла їх поруч любовно на ліжку, як близнюків.

Щоб заспокоїтись, Катя зялася за діло. — попереваляла в буфеті з місця на місце посуд, перемалала в шухлядах білизну, ретельно постарала з меблів пороки. Майже до полудня метушилася в кімнатах, випускаючи собі працю і прикладаючи до неї всю свою старанність. Та хоч праця і заспокоїла трохи Катю, все ж сумніви і вагання не покидали її. Так, вона дорікає батькові, сварить його, протиявляє його волі і бажанням, ставиться до нього, як до ворога, що того лише й хоче, щоб заповідати своїй дочці кривду. А як батько має наміри, чим вони викликані і куди спрямовані, про те вона не подумала. Смішно припускати, щоб батько бажав для неї чогось поганого. Необдуманно він нічого робити не стає.

І знову ж виникало нове питання і хвилювало дівчину. Батько може мати рацію, він логічно й переконливо доведе, що їй треба стати Максимовою дружиною. Та чи здатна логіка заступити кохання? Батько може визначити, чого варта людина, хай він має навіть здібність розгадувати чужі думки, але ніхто і ніколи не спізнає почуттів чужого серця. То як же він насмілюється щось робити для щастя доньки, не знаючи, що діється в її серці?

А думки все пливли, мов мілкілі осінні хмари. Вона уявляла, ніби перед нею стоїть два чоловіки, один високий, міцний, від нього пахне силою і здоров'ям, а другий блідий, суворий, з запаланими губами.

— "Який сором зіставляти їх, — дорікала собі Каті, сердячись на себе. — Вона культурна людина, розумна, розвинена. А що яляє собою Сима? Лопух у порівнянні з цією квіткою..."

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

(З промов на відкритті Інституту в Нью-Йорку 28 жовтня 1956).

Купно прегарного будинку го-
тичного стилю на році 79 аудіо
5 Енн в Нью-Йорку... це вже
п'ятий з черги етап заходів фун-
датора Інституту, п. Володимир
Джукса, винахідника і власни-
ка фабрики, що продукує части-
ни до літаків. Першим етапом
можна уважати рішення осно-
вника Інституту, що така устано-
ва потрібна, та реалізацію тої
постанови, себто заснування Ін-
ституту, його зачарування та
вироблення регулярності. Статут
уважено на основних зборах
та нарадах Управління ще дня 15-го
червня 1948.

Другим етапом можна уважа-
ти закупку будинку для Інсти-
туту в Бабілоні, сестрі Н. Н. з
гарною загородою, та перші
спроби керівництва Інституту по-
класти практичні основи для
праці Інституту.

Третім з черги етапом були
широкі заходи Управління, щоб
для Інституту здобути член-
ство, спонсорів, та інші члени
іншої форми.

В чотирій мав я нагоду впер-
ше стрітись зі справним Інсти-
туту на території Об'єднаного
Комітету Українських Органі-
зацій міста Нью-Йорку, Об'єд-
няний Комітет захочив ідею
Інституту, його керівника поба-
жав перед собою базу для своєї
праці. Доказом був факт, що
Об'єднаний Комітет розіслав
членські анкети до всіх украї-
нських організацій, що мають
осіди на території Великого Нью
Йорку, виславши їм вигідні
претензії на членство, писав
ургентно, але врешті справа за-
лишилася без позитивного ви-
суду.

Четвертим етапом, було влаш-
тування наукової конференції та
спеціального прийняття в го-
лошній Головної Книжки У вла-
стою будинку в Бабілоні. У тієї
конференції і прийняття взяли
участь кількадесят науковців
— членів УВАН та НТШ —

все виглядало, що після того
членський реєстр Інституту
поважно зростає. Учасники то-
дішньої конференції, прихильно
дискутували над деякими кон-
кретними твердженнями, що їх
зробив у своїй привітній про-
мові тодішній віце-президент Ін-
ституту п. Платон Стасюк. Од-
нак проблема членства не посу-
пилася вперед.

В такому стані Інституту украї-
нський загальний день 21 січня
1955 року був засвоєний нели-
кою несподіванкою. Нью-Йорк
Таймс приніс тоді вістку, що
п. Володимир Джукса винахідник
і фабриканти, став менемом
Українського Інституту Амери-
ки, закупивши для Інституту
оціну палату, резиденцію відомої
родини Августуса Ван Гора
Станізація останнього наслідка
на Пера Станізація, кол. гу-
бернатора Нового Амстердама.

Четвертий етап в розвитку Інсти-
туту, саме вістка, себто Інсти-
туту, змусила український загаль-
ного міста Нью-Йорку. Коли і
"Свобода" потвердила цю вістку,
а за нею теж інші українські
часописи, то навіть найбільш
недовірливі готові були дарувати
Володимирові Джуксові всі його
привок, включно з тою, що не
здійснен надій української гро-
мади міста Нью-Йорку, яка тур-
бувалася браком Українського
Народного Дому.

По році тверді праці довели
будинку, що і виконували сам
менем Джукса, та його сестра
близькі співробітники, передано
закуплений палац будинку до
жиктву Інституту. Тамишні фі-
нансові трансакції, як морге-
донних позик, хоча важливі, про-
те неістотні. Найістотніше те,
що перед нами стоїть шостий
етап розвитку Інституту, коли
ім, збагачений цим палатом —
став поважним і цим вкладом
до загального національно-
культурного розвитку у житті
американських українців. Це ве-
лик, бездискусійний досягнення.
З того приводу, чим успіхами
Інституту, чи радше його впер-
того та неістотного менсента,
Володимира Джукса і його сест-
робітників, всі українці в Нью

Йорку й в Америці мусять бути
втішени і задоволені.
Особисто я в своєму житті з
українськими менсентами мало
стрічався, бо звичайно мав до-
дла з відбитого, до якої сам на-
лежав. Отож хотів пізнати мен-
сента Джукса і його Інститут в
Бабілоні. Одного вечора перед
в'їздом, чи шістьма роками
привів я з дочкою і зятєм до
Бабілону. Пан Джукса показав
нам будинок, разом з гарним
скляним і безземель, що по-
добало на колишній катакомби.
Показав нам теж всі формуля-
ри анкети, картотеку, книги і
— концепцію, що Інститут повин-
ен об'єднувати всі українські
організації в Америці та щоб
допомогти йому виконати ту ве-
лику місію, всі організації по-
винні вступати в членство і плати-
ти по долларах за кожного свого
члена. На цьому пункті, ми роз-
коналися з тої головної причи-
ни, що я не вірю, що Інститут
завдає таку одну українську
організацію, яка буде готова
платити за кожного члена по
долларах до каси Інституту, по-
би стати повноправним членом.
Моя думка була така, що коли б
— навіпаки — у статуті поста-
вила, що Інститут платиме ідею
організації за їх членство
якось малу суму, то всі при-
дналися би туди без спротиву,
навіть, коли б Інститут нічого
не робив, а тільки давав органі-
заціям якусь грошову під-
тримку.

Отож проблема з-перед 5-ох
років, щодо членства залишилася
актуальною і надалі. І в
треба було якось розв'язати
цю проблему в Інституті було
реально і здійснене. Я далі не
вірю в можливість об'єднувати
Інститут усіх наших організа-
цій і установ. Правда, Інститут
перше я додавав, не поставив
себе в ролі конкурента Украї-
нського Конгресового Комітету,
але з обережністю, Конгресовий
Комітет вислав до Інституту
листа, в якому запропонував
щоб Інститут вступив у членство
Конгресового Комітету.

Поля праці для Інституту чи-
мало. Навіть завага, що тут
уже є дві українські наукові
установи, не зменшують ваги їх
потреби Інституту. Ось, хоч би
возможні справи різних наукових
дослідів і спроб. Інститу-
альні різні інші національні
груп є в тому числі, що вони
політично, що ними опікується така
чи фундація. Українці не мають
чи фундація. Українці не мають
тої часті і залишилися без
опіки, якщо не згадувати про
деякі малі минулі спроби. Отож,
це та інші завдання, згідно з
чартером, ставлять перед Інсти-
тутом нині, коли він устаткований
і має свій палат, і велику
відповідальність так перед на-
шим як і перед американським
нашом. Ми не переконані, що
після усунення найтруднішої
проблеми, — надбання будинку,
основники та керівники Інсти-
туту приступлять до розв'язуван-
ня інших конкретних потреб
для добра українського куль-
турного життя в Америці.

Альжирський повстання пе-
ребує тепер головню до сабо-
тажу на залізничних шляхах.
Під кінець минулого тижня ім
удалося вивести з рейок два
потяги на різних шляхах, при-
чому в одному випадку розби-
лось 8 вагонів з газоліном, 66.000
галлонів газоліну згоріли в
той час, як поїздова служба
старалася врятувати решту по-
їзду від пожежі.

У Польщі професійні спіл-
ки нині мають стати незалеж-
ними від держави. Незалеж-
но, як це можливо, коли всі керівні
пости мають надати займатися
тільки комуністами. Тимчасом, од-
нак, "вищити" дотеперішню
голову централістичної, "ста-
ліністської" Віктора Клосевича, а на
його місце настановили по-
люковика Логу-Солонського, теж
ніби комуніста, що разом із Го-
мюкою сидів у в'язниці за "ті-
тоїзм".

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью-Йорк, Н. Я.

План праці Об'єднаного Комітету

Однією із ділянок праці Комі-
тету Об'єднаних Американсько-
Українських Організацій міста
Нью-Йорку, як Відділу Україн-
ського Конгресового Комітету
Америку на території Нью-Йорку, є
вирешення референтури.

Завданням цієї референтури,
яку в б'юджеті каденції очолює
п. Ольга Соленішчак, є: а) від-
значити відповідними святку-
ваннями загально-національ-
ні роковини, яким згідно з поста-
новленням Українського Конгресо-
вого Комітету Америку є: Лис-
топадові Дні, Свято Самостій-
ності й Соборності, Шевченче-
ське Свято, а в б'юджетному році
також 100-літній народний Іван
Франко, б) влаштувати загаль-
но-національні маніфестації та
походи, коли для того заохоти-
ти потреба; в) координувати
працю загальну українських ор-
ганізацій на території Нью-Йорку
в ділянці імпрез, а зокрема дбати
про те, щоб імпрези були розмі-
щені в часі й одні другим не пе-
решкаджали.

Тепер іде підготовка до від-
значення Ювілею Івана Франка.
Святкування визначено на день
23 грудня 1956 р. Підготовочну
роботу займається окремих Ювілейний
Комітет для святкування роко-
вин Івана Франка, що його очо-
лює голова Комітету Об'єднаних
Американсько-Українських
Організацій міста Нью-Йорку п.
Роман Гусляк. Цей Комітет є
створений Комітетом Об'єднаних
Американсько-Українських
Організацій міста Нью-Йорку, як
Відділом Українського Конгресо-
вого Комітету Америку, разом
із Відділами Українського Ро-
бінського Союзу, які досі не
аходять в склад Відділу Украї-
нського Конгресового Комітету
Америку, та усіх організацій,
які під теперішню пору турту-
ються про Український Громад-
ський Комітет.

Вся отже українська громада
Нью-Йорку підготується до
величкого відзначення Ювілею
Івана Франка.

Комітет Об'єднаних Америка-
нсько-Українських Організацій
міста Нью-Йорку вже полу-
мав про відзначення Свята Са-
мостійності та Соборності.
Святкування визначено на 20
січня 1957 р. Комітет робить за-
ходи, щоб той день був проголо-
шений Українським Днем та у
місті Нью-Йорку, як і в цілому
стей. Важною річчю є, щоб в
той день, коли на ратуші міста
Нью-Йорку повітається повб'я
американського зоряного прапора
український національний пра-
пор, також на приміщеннях усіх
наших установ, та на приміщен-
нях усіх українців повітається
наш прапор. Треба отже, щоб
наші громадяни вже заздале-
гідь пригнали прапори.

Святкування роковин Тараса
Шевченка визначено на день
10-го березня 1957 р.

В день 27-го квітня 1957 р.
українська громада, як кожно-
го року, візьме участь в "Пара-
ді злочинності". Та наша участь
мусить бути ще численніша, а
зокрема кмітливий організо-
вання.

Всі інші імпрези влашту-
ють в засаді поодинокі органі-
зації, чи групи організацій, од-
нак у координуючому поряд-
ку. Комітет запровадив окремих
термін-календар імпрез і про-
сить усі організації, а також
приватних ініціаторів імпрез,
згодуватися всі заплановані ім-
прези, академії, маніфестації,
святкові сходки, чи реферати,
які є призначені не тільки для
членів організацій, але й для
гостей, до Комітету Об'єднаних
Американсько-Українських Ор-
ганізацій міста Нью-Йорку 140-
142 друга емією (Український
Народний Дім) та писувати в
той термін-календар. Для ви-
годи один прихильник того те-
рмін-календаря знаходиться в
канцелярії Комітету, а другий
в адміністрації Українського
Народного Дому.

Комітет стараться допра-
вити до якнайкращого рози-
снення запланованих імпрез.
Треба тільки повної співпраці
усіх заінтересованих у тім ді-
лянці.

Пресовий референт
Листопадові Роковини

У медіо 4 листопада п. Р.
американський українці Нью-
Йорку відзначали Листопадові
Роковини. Влаштували їх Комітет
Об'єднаних Американсько-Украї-
нських Організацій міста Нью-
Йорку, що є філією УГКА.

Після поминальних Богослуж-
б в українських Церквах обох об-
рядів при 7-й, 14-й і 21-й вул.
зібрався вечором Святковий
Академія в залі Вашингтон
Ірвінг Гайскул. Підніслася вона
попад пересіт таких святкувань
ось чим: короткістю програм і
її суцільною стилістичністю, завдя-
ки чому ступенувалася настроє-
ність, відповідна до поваги дня,
у святковій громаді, що випо-
нилася залю. Теорія цю коротку
програму: лідера промова Е.
Зиблішчак, нарис Ярослав
Гриневича "На святку" за ча-
сів листопадової облоги Львова.
"Поний ліризм і сентименту до
рідного Львова, а майстерному
виконавці Ліді Крушельницької
та чоловічий хор "Думка" під
керівництвом Л. Крушельниць-
кого, що бравури відіграв
"Гей у лузі" М. Гайворонського
і "За рідний край".

Віршом мистецької частини
було виконання "Листопадові
Роки" Романа Купчинського Во-
лодимиром Лисником із музич-
ним оформленням і супроводом
на фортепіано Ігоря Соленіш-
чак, який вис еднати модер-
ний стиль з елементами украї-
нської тематики. Всі три: автор,
композитор та артист-викона-
вець, кожний органічний, ви-
содержний, але не проігнати од-
ного ідею, одним почуттям і
нахненням, дали спільний мис-

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В справі рецензії на Енциклопедію українознавства

В "Свободі" з дня 24 травня

В ній, як і завжди шановний
автор подає чимало цікавих по-
статок та порад. Не доводилося б
писати щось про це, як би не
кілька неохочих речі про
моє доброго знайомого, тепер
яке небажання.

Під Гаслом Варченко Дмитро,
Вол. Дорошенко допустився ви-
судів, що образжують пам'ять
яке покійного лікаря, який не
може виступити у свій захист та
написати спростування.

Не перечу, що в якійсь часи-
нці перед 2-ю Світловою Вісною
могла з'явитися нотатка, що
добрий лікар був "самозванець",
але це не було друковане ні в
"Ділі", ані в "Новій Часі", як і
чатав регулярно від 1929 р. аж
до кінця, та кореспондентом
першого був на протязі тих ро-
ків.

Правдою є, що тут в Нью-Йорку
до мене зверталися пара осіб
з подібними запитами, але я їх
спростував, як міг.

Дмитро М. Варченко приїхав
до Харбін у Манджурії, дес-
наприкінці 1931 р. спочатку
в Харбін жив дяком його
дружини професор Політехніч-
ного Інституту, якого я особисто
добре знав. Правдою є, що Вар-
ченко був в українській армії в
часі Визвольної боротьби та мав
кілько добрих знайомих серед
її старшин так само, як добре
знав не одного з вищихх по-
літичних діячів Галичини а Во-
лин, в якій він колись жив.

В Манджурії, Варченко, після
того, як адміністрація країни
перевірила його документи та
біографію, одержав дозвіл на
практику. В цей час в Манджу-
рії було понад 200 європейських
лікарів, головню в Харбін, що
займалися московськими, німець-
кими, французькими ін. університет-
ами, що комісія могла легко
заявити лікар, який вживав там,
де одержав освіту д-р Варченко.

Після приїзду до Харбін
він розвинув широку практику
та почав активізуватися в украї-
нському житті в той час, як
під час великої повені 1932 р.
українці відірвали допомогний
оередок для допомоги жертвам
повені.

В 1933 р. він прийняв активну
участь в громадській житті, та
був один час в складі редакцій-
ної колегії "Манджурського
Вісника" та був редактором
американської "Далекої Схід", що
було велика українська колонія
в Харбін. В 1933 р. він став на
чолі А. д. м. і с. т. р. УНДому,
одержавши від японців, та на-
лежав до складу "чирки", що
управляла УНКОлом, до якої
належала також піднісання.

В спеціальних листі до япон-
ської адміністрації в 1934 р. бу-
ли подані тоді відомості про всіх
членів "чирки" та це повідом-
лення було видруковане в "Ман-
джурському Віснику" 6 січня

річницю вправу до слів "Гей у
лузі". Старші сумки діти від-
декларували: Молитву Пове-
станці. Поодинокі точки сати
періодично чоловічий хор ООЧ
СУ під диригентурою п. Миколи
Кормелюка. Після цього го-
лова місцевого Відділу ООЧСУ
— п. Мирон Сирій, вітаючи при-
сутніх, відкрив свято та попро-
сив до слова б. старшину рейду-
рних частин УПА — друга О.
Соколенка, який вголосно зміс-
товий реферат. Мило вразив
виступ І. О. СУМА. який під про-
водом п. А. Малюти та опікуна
п. М. Кормелюка рецитував:
Що то за прапор, Вставай наро-
де, а окремо Сумки виконали

Бейон, Н. Дж.
Свято Покрови — УПА.

Сповідуючи свій національний
обов'язок супроти юної Украї-
ни, УПА, Організація Оборони
Чорнової Свободи України —
18-тий Відділ в Бабілоні, при спів-
участі місцевого громадянства,
влаштувала в медіо, 11 листо-
пада в залі Українського На-
родного Дому, Свято Покрови —
УПА. Слід відмітити, що на свя-
то прибули і тут родені старі й
нові ймігранти. Свято почалося
американським гимном, що його
відіграв на фортепіано Любо-
мир Кормелюк. Після цього го-
лова місцевого Відділу ООЧСУ
— п. Мирон Сирій, вітаючи при-
сутніх, відкрив свято та попро-
сив до слова б. старшину рейду-
рних частин УПА — друга О.
Соколенка, який вголосно зміс-
товий реферат. Мило вразив
виступ І. О. СУМА. який під про-
водом п. А. Малюти та опікуна
п. М. Кормелюка рецитував:
Що то за прапор, Вставай наро-
де, а окремо Сумки виконали

ФОНД „ВЕСЕЛИНИ“

У цій рубриці друкуємо з привітаннями і подяками імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд Українського дитячого журналу „Веселка“.

ЛИСТА Ч. ІІ

ня	1934 р. Цей лист з'явився в
ти	ку у відповідь на велику
по-	українську пропаганду, що
н-	ли проти нас московські фа-
ий	ти та комуністи в своїх ча-
по-	сах.
по-	В 1934-35 рр. — Варченко

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

MACHINE DESIGNER
Досконала праця в головній
бізнес машинній компанії
в Stamford, Conn.
Ця знаменита і повільна праця
в секції інженерного розвитку
вимагає творчого розуму і
здатності до 3-річної практич-
ної в загальному інженерстві,
особливо щодо спеціальних ма-
шин. Телефонуйте або пишьте
при заповненні довідочної.
Mr. F. M. Buckhold
Personnel Dept.
PITNEY BOWES, INC.
Fireside 8-2621—Stamford, Conn.

**ПЕРІОДИЧНИЙ
МАШИНИСТ**
Turret Lathe; Milling Machine;
Grinders; Radial Drill, Planer
Hands
Висока платня.
MOREY MACHINERY CO., Inc.,
4-57 26th Ave. Long Island City
Tel. Astoria 8-8850, Ext. 14.

Tool & Diemakers
загальний досвід при Main-
tenance and Repair of Pro-
gressive Dies. Повний або
частинний час. Денна або
нічна зміна. Добра платня,
постійна праця.
PRESTO LOCK CO.
100 Outwater Lane,
Garfield, N. J.

МАШИНИСТИ
до загальної праці при ливар-
них і загальних машинах. Плат-
ня сянтя і користі.
KELM MACHINE WORKS
347 E. Railway Ave. Paterson, N. J.
Lambert 3-0546

У В А Г А!
Потрібно робити деревних
виробів.
Machine Hand & Assemblers.
Досвід, постійна праця.
Голоситись особисто від год.
8-6 по пол.
IDEAL WOOD PRODUCTS
618 Communipaw Avenue
Jersey City, N. J.

BUSINESS OPPORTUNITY

ПРАЛЬНЯ
Чудова нагода.
Westinghouse апліансування: ав-
томати, сушарня. Мало годинки.
З уваги на недовгу продажність
з стратою.
GI-5 3990

Годинами, біжутерія і напри-
ям. Дobre поставлений бізнес.
Низький ризик, досконала на-
года для фахового. Малий вклад.
На скорий продаж з стратою.
543 Clermont Parkway, Bx, N. Y.

LUNCHONETTE
Candy Stationery
досконала нарядна бізн. по
доживанню, великий паперовий бізнес.
Чудова нагода для фахового. З
уваги на недовгу продажність
скорю з стратою.
DA 3-9907

HISTORICAL STEAK HOUSE
відсутність власника, добра на-
года. Надяється для подруж-
жя. Дуже поміркована ціна.
Кличте BRyant 9-9744.

„ЛИСТОПАД“
для чоловічого хору з барит.
сольом і фортеп.
слова Р. Кучинського,
музика О. Залеского.
Ціна: 80 шт.
Замовляти:
„SVOBODA“
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

НА СВЯТА! НАЙНОВІШІ НА СВЯТА!
КОЛЯДИ НА ПЛАТІВКАХ

78 RPM	Ціна \$1.25	10"
515. Давноліт дзвони — (Кашубинський-Недільський)
Бог Предвільний — (Людкевич-Недільський), вик. Хор
„Думка“ — Нью Йорк, Дир. О. Микитюк		
516. Бог ся раждає — (Нижанківський) — Хор „Сурма“ —
Львів, Дир. Іван Охримович
Віслюк голосить — Жіночий Хор „Боян“ — Нью Йорк,
Дир. І. Недільський		
517. Нова радість світу — Жіночий Хор „Боян“ — Нью
Йорк, Дир. І. Недільський
Бог приходу — (Нижанківський) — Хор „Сурма“ —
Львів, Дир. Іван Охримович		
518. Нова радість світу — Міш. Хор „Боян“ — Рачестер,
Дир. К. Цепелд
На неби зріка — Жіночий Хор „Боян“ — Нью Йорк,
Дир. І. Недільський		
519. По всьому світі — Жіночий Хор „Боян“ — Нью Йорк,
Дир. І. Недільський
Ой, видить Бог — Митрополітний Хор — Варшава
520. Не плач Рахиле — (Т. Купчинський — М. Колесса),
вик. Хор „Думка“ — Нью Йорк, Дир. О. Микитюк;
Сольо: Варитон О. Стендур
Нова рада стала — (Дмитро Котко) вик. Хор „Думка“
— Нью Йорк, Дир. О. Микитюк		
621. В'їздки українських коляд з оркестрою — вик. Хору
„Думка“ в Нью Йорку		
622. Цей рік нечир — хор СММА
По всьому світі — хор СММА з Монреалю, Дир. Р.
Негребенський		
623. Добрий нечир — хор СММА
На Йорданський річці — хор СММА, Монреаль, Дир.
Р. Негребенський.		

Повні платівки висламо поштою за попередній на-
дсильний грошей. В ЗДА висламо рівно як за після-
платою.
При замовленні 6 платівок і більше — порто в ЗДА
оплачує „СВОБОДА“. Менших замовлень не виконуємо.
ПЛАТІВКИ ВИСЛАМО ДО ВСІХ КРАЇН.
ЖАДАНТЕ ПОВНОГО КАТАЛОГА — БЕЗПЛАТНО!
Посилку з платівками одержите через фірму „АРКА“.
Замовлення надсилає:
„SVOBODA“, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ПРАЦЯ
Help Wanted—Female

AVON КЛИЧЕ
ГОСПОДИНІ —
ВТОРОПНІ ДІВЧАТА.
Ваша родина буде щаслива, ко-
ли ви заробите екстра гроші на
Різдво зараз у Вашому сусід-
стві.
Рекламуйте оголошення на те-
левізії косметики AVON, для
Вашої користі.
Високе комісове.
Ми навчимо.
Call Plaza 7-7425
Ext. 20

ZIG ZAG and MERROW
ОПЕРАТОРКИ
Нічна праця
VAL MODE LINGERIE
100 8th Street Passaic
OVERLOCK
ОПЕРАТОРКИ
Побажані з досвідом
Денна праця
VAL MODE LINGERIE
100 8th Street Passaic

Help Wanted Male-Female

РЕСТОРАН ПРИЙМАЄ
голошення до
HOWARD JOHNSON'S
НОВОГО РЕСТОРАНУ
Положення при Newark Bay,
продовження New Jersey
Turnpike in Jersey City.
HOSTESSES
ASSISTANT MANAGERS
FOOD PREPARATION
CASHIERS
GRILL
STEAM TABLE
MATRONS
UTILITIES
SODA FOUNTAIN
Досвід не потрібний.
Повний або частинний час.
Денні або нічні години. Добра
платня. Уніформа. Платні
видачі, забезпечення на жит-
тя, гостинітальня.
ГОЛОСИТИСЬ ЛИСТОВО
в англійській мові.
P. O. BOX 60
MOUNT HOLLY, N. J.

РОЗШУКА

Пошукую дві мої кузинки —
Наталю Носалик із села Букча-
на і Настю Воробейську з села
Плешевич, повіт Перемишль.
Хто знає би про них або вони
самі прошу писати на адресу:
Катерина Антонович
з дому Воробейська
535 E. 5th St., New York 9, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

АРКА
48 1st 7-ма вул. в Нью Йорку
(тел. GRamercy 3-3550)
СТІННИ КАЛЕНДАРІ
на 1957 рік.
(з надруком і без.)

МЕТА
Українська
ЮВЕЛІРНА
КРАМНИЦЯ
236 E. 14th St., N.Y.
Tel. GR 3-3550

Мас великий вибір
першорядних ГОДИНИКІВ
Longines, Omega, Tissot.

Ново відкрита українська
ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
ECONOMY
JEWELRY COMPANY, INC.
335 E. 14th St., New York City
Tel. GRamercy 5-7430
Чистий, годинник з гарантією
на 1 рік тільки за \$2.95.

ЯКЩО ВИ ВДОВОЛЕНІ З ОФ-
СЛУГ В УКРАЇНСЬКІЙ ФІР-
МІ — СКАЖІТЬ ДРУГИМ, ЯК-
ЩО НІ — СКАЖІТЬ НАМ!

3i Спорту

УАСТ „ЛЕВІ“ — ДІВЧИНИ
ЧЕМПІОН ШІКАГО

Шікаго, Іл. — Підсумуючи
досюгочасні успіхи „Левів“
Шікаго, треба ствердити, що
вони були нелегкими до здобу-
т. Кожний противник в зустрічі
з „Левими“ старався виставити
найкращий склад, щоб перешко-
дити „маршрутові“ нашої оди-
надцятки. Все такі змагання
„Левів“ знаходили дорогу до
перемоги, та чемпіонату. І так
вони здобули разом з Ігелс ко-
мплікат склад юніорів і в
Чашу на турнірі в „Гайна“ ши-
каго, де „Левів“ перемогли дру-
гого фіналіста „Атлас“ 2:1, ко-
мплікат „Мейджор“ двійки
Над Лиги, де вони спільно з
„Ігелс“ та „Шабен“ осягли по
21:7 точок і врешті чемпіонат
стейту Іллінойс та чашу п. П.
Піла. Останній успіх, це перший
успіх „Левів“ від часу (1949)
існування Т-ва.

Одначе крім успіхів „Левів“
знадали болісної втрати в особі
змагуня Еміля Бахана, який
був під час ризикальних змагань
зі „Спартою“ сильно розбитий іх
воротарем. Під цю пору знахо-
диться в шпиталі з загипсовано-
ю правою ногою, яку перед
тим зперервало.

Сподіваємось і віримо, що Ба-
хан скоро повернеться до нор-
мального здоров'я та знову стрі-
неться зі своїми співтовариша-
ми — змагунями, в тренінговій
залі та на зеленій мураві.
Під цю пору „Левів“ підготу-
ються до важливих змагань
за професійну чашу Америки,
„Нешіел Опен Коп“, а також
за аматорську чашу, „Нешіел
Емечур Коп“.

В першій зустрічі до „Ганза“
11 листопада „Левів“ скромно
виграли 3:1. Воротарі добили І.
Тиченко, І. Лоско та А. Бахр
по одних.

Микола Чуйко.

СК СУМА „КРИЛА“ —
„СПАРТА“ 3:2 (1:1)
Неділя 11 листопада ц. р. в
Шікаго закінчилися чорним
дінем для колишніх чемпіонів
футболу Америки — „Спарти“ і
„Фалконс“, що виходять до міс-
цевої екстралиги. В обидвох
змаганнях за професійну чашу
Америку переможцями вийшли
друзини з нижчих класів, „Кри-
ла“ з І Дивізію над „Спартою“
3:2, а „Маруно“ з ІІ Дивізію
розграли з „Фалконсом“
3:0.

ВЕЛИКА НОВИНА
Для тих, що терплять зв
ГЕМОРОЙДИ

Заспокоєння боли без операції!
Якщо Вас непокоїть, печуть
сверлять і мучать гемороїди, а
якщо вони Вам так болісно до-
кучають, що Ви думаєте, що
Вам треба піддатися лікарській
операції, Ви повинні докладно
ознайомитися з відповідним
політичним с е р е д і ними
Таким відповідним середком
є невідомо опрацювана чудова
формула, яка містить в собі 13
різних складників. Щоб осма-
тити якнайкращі результати з неї,
треба виконати до миттєвої з від-
повідною гарячою водою одну
спринклер з звичайного ліку
EPSON SALT і сісти в неї на
20 хвилин. Потім приложити це
маленьке кільце цього чудо-
во ліку до хворої частини ті-
ла. Досконала е так скоро, що
буде ливуватись, як Ви можете
так довго терпіти, не знаючи
про такий чудовий середок
Тому не терпіть довше і засто-
суйте це лікарство зараз. Тря-
суйте Ви можете дістати по спе-
ціальній ціні тільки за \$5.00
плюс оплата COD. Пишіть тіль-
ки цей вірш до нас на адре-
су: TRYSAN CO., Dept. A, Box
226, Peckskill, N. Y., і подіште на
відповідний сторінок в е в е р е
Ваше ім'я в адресу (друкуйте)
Грошей не висилайте, заплатіть
просто поштареві при відборі.

РІЗНЕ

KARS
ЄДИНА ЮВЕЛІРНА
КРАМНИЦЯ
Дуже відомі серед
УКРАЇНСЬКОЇ ПУБЛИКИ
Імпорт і експорт ювелірних
виробів
216-218 E. 14th St., New York 3, N.Y.
Tel. GR 3-3575
НАД ВІДОМІ ВЕЛИКІ ГОДИНИКИ

Представництво General Electric
і RCA телевізорів, короткохви-
леві німецькі радіо на 1957 р.
Telefunken, Grundig, Ambassador.
Найниж. ціни. Дарові каталоги.

Тимчасово осліплений збіль-
шувальним склом люця, Тар-
зан

Тимчасово осліплений збіль-
шувальним склом люця, Тар-
зан

УКРАЇНЕЦЬ ВОЛОДИМИР
КУЦЬ ПЕРЕМОЖЕЦЕМ НА
ОЛІМПІЯДІ

На перемогу „Крил“ над
„Спартою“ складалася така чи-
нини — жертвенна гра, добра
форма воротаря та звичайно три
влучні стріли Надзікевича, Ку-
ляса і Гнатова. „Спарта“ була
твердішою в ліній оборони, в на-
паді змагуні не дорівнювали
своїм колегам.
Перемогу для „Крил“ виборо-
ли: Я. Скоцилас, Я. Литвин, М.
Скоцилас, Я. Куляс, В. Воднар,
І. Крайчук, П. Ільчичин, М.
Мандзія, П. Платні, П. Надзіке-
вич, Ю. Куляс, О. Галія, Ю. Дя-
ченко, Е. Мандзія.
В неділю 28 жовтня ц. р. пе-
ред змаганнями за чашу стейту
Іллінойс між „Левими“ та
„Ігелс“, на зеленій мураві мо-
лоденький склад юніорів і в
„Крил“ програвав до першуня
юніорів Шікаго — „Ремс“ 3:0.
Юніорів „Крил“ були зоргані-
зовані весною цього року і на
сьогодні можуть похвалитись
поважним поступом. В. К.

**СІЧ НЮАРК В РОЗГРИВКАХ
ЗА АМАТОРСЬКУ ЧАШУ
АМЕРИКИ**
Січ — Рафс ФК 2:1 (1:1).

Нюарк 18 листопада. — Січ
Нюарк увійшла до дальших
розгрівок за Аматорську Чашу
Америку, здобувши важливу пе-
ремогу в першій rundi в стейті
Нью Джерзі з дружиною „Рафс
ФК“ А-Дивізію Ліги Нью Джерзі.

Граючи першою половиною до
мітну, Січ помітно толо накин-
увши своє темпо, від самого по-
чатку перебірав ініціативу чим
переносить гру від воротаря про-
тивника.
Завдяки доброму воротареві
і твердій обороні противників
успіху не допустити до втра-
ти воріт аж до 29-ї хв. гри. В
цього часу по черговий добрий
застрі Вреніч — Коздоба — Голіца
ІІ, цей останній вдобуло з во-
ротарем прекрасно здобував ве-
дення. 5 хв. пізніше в подібному
дублю Грінк з найближчої
віддалі стріляв в руки воротаря.

Противник гарячиться, почи-
нає гостру гру, жертвою якої
падає знаменитий правий край-
ник Січ Нагірний, контузія
ноги.

В 40-й хв. гри противників
цілком несподівано в причини
втрутається врівняний асид
половини 1:1.

Друга половина, то цілком
доміна в гри Січ і якщо напад
зумів був використати численні
нагоди до здобуття певних воріт
всид міг бути високий.
Склад Січ: Женчук, Войко,
Вереда, Голіца І, Вреніч, Бра-
тах, Коздоба, Голіца ІІ, Грін-
к, Велуш, Нагірний, (Мурза,
Гельбик).

Інший всид за цю Чашу:
РОМАФК — ДЖЕРЗІ СІТІ
ПКС 5:2. В двох останніх Ліго-
вих змаганнях Січ здобула дві
перемоги СІЧ ПЕТЕРБУРГ ВНД.
2:1. — СІЧ — ПОРТУГІЗ 3:0.
Ворова здобули: Голіца ІІ 2,
Коздоба 2 і Войко 1.

О. Твардовський

**УСК — НЮ ЙОРК —
ПАСЕНК СК 5:2 (2:2).**

Нью Йорк, 18 листопада. —
25 хвилин перед кінцем змагань
УСК поміно 3-ох „100 відсот-
кових позицій“ перед воротарями
противника, мас 2:2. Деякі за-
везлі оптимісти починали вже
мріяти про вдержання всиду,
а песимісти прокують програ-
ву. Але на гриші приходить з
резервою змагуні — Луцишин,
який займає позицію правого
лучника. Уже перші хвилини
„Нового складу“ ліній атаки про-
рокують заслужену перемогу
УСК-у. І дійсно в 68-й мінуті
гри Луцишин приймає подачу
Голіки, продираться ближче
воріт противника і м'яч тріпо-

УКРАЇНЕЦЬ ВОЛОДИМИР
КУЦЬ ПЕРЕМОЖЕЦЕМ НА
ОЛІМПІЯДІ

Золоту медалью за перемогу
в 10,000-метровому бігу під
час 16-их Олімпійських Ігор
в Мельборні в Австралії здо-
був українець Володимир
Куць. Він осягнув у цьому бі-
гу час 28:45,6, побиваючи
цим встановлений Емілем За-
топексом чотири роки тому на
Олімпіаді в Гельсінкі рекорд
з часом 29:17,0.

УСК резерва — Пасенк СК
резерва 1:2 (1:1).
Резерва цим разом програвла
проти дуже сильного й агресив-
ного противника.

УСК резерва „Б“ — Швайнар-
ський СК резерва „Б“ 6:0.
УСК юніорів — Пасенк СК
юніорів 4:0.

Другі з черги місцеві зма-
гання УСК юніорів виграли
певно і заслужено.

УСК — учні — Айтрахт СК
учні 4:1.

УСК — учні заповняли собі
друге місце пісезону. Якщо
теперішній лідер таблиці програє
в неділю, тоді УСК учні підуть
на перше місце.

Гобкен новакі — УСК СК
новакі 0:0.

Найменші „успіхи“ не здобу-
ли воріт, але не дали собі стрі-
ляти голя.

СК КЕДУЛІК-УСТ „ЧЕРНИК“
ДІТРОЙТ (7:0), (0:0), (1:0).

Дітройт, неділя 11 листопада
— Четверті з черги змагання у
гайській „Черник“, заграв слабше
як в неділю 4 листопада проти
„Левів“ — Лівонів, програючи
тоді у відношенні 4:1. Молода
гайська дружина „Черника“,
яка являється першою і одино-
ю українською гайською
дружиною на Америці і Канаду
ще далі не в силі дати собі ра-
ду із своїми сильними проти-
вниками в міжконтинентальній
аматорській лізі, яка є найсильнішою
в Америці. Дося „Черник“ про-
грав четверо змагань із найсиль-
нішими противниками, однак
як ствердить провідник ланки п.
Калітас, „Черник“ все ж таки
не є найгіршою дружиною в лі-
зі і є надія, що почне колись і
вигравати та стане рівноярним
партнером, якщо змагуні тільки
поважно поставляться до цієї
справи і будуть працювати над
собою.

**УСТ „ЧЕРНИК“ — СК БАВАРІЯ
(Толдо) 3:0 (0:0).**

Перші змагання компаного м'я-
ча за аматорську чашу Амери-
ки вирішила УСТ „Черник“ —
місцеві міжконтинентальні ліги
на 1956 без більшого труду в свою
користь і заванувавши себе тим-
самим до дальших розгрівок.
Остаточний всид не відзерка-
лює яксид першого змагань, де
„Черник“ мав абсолютну пере-
вагу через цілх 90 хв. гри над
німцями з Толдо не уступаю-
чись з кількох половин гриду.
Стрільова недиспозиція напад-
у „Черника“ в першій половині
гри та воротар гостей врятували
Баварію від високої поразки,
можливо навіть від двоцифрово-
го всиду.

В. Дигдало.

**„ЧЕРНИК“ — ДІТРОЙТ ПЕРЕ-
МАГАЄ ЗІРНУ ОВІД В ОХ
ДИВІЗІИ МІЖКОНТИНЕНТСЬКОЇ
ЛІГИ**

Дітройт, 18 листопада. — УСТ
„Черник“ — Бейт Стейс 6:2
(3:2). „Черник“ — Ст. Кучаб-
ський, Т. Дулун, М. Амбон, О.
Посмітін, (В. Роца) І. Чинчар,
В. Кахній, І. Кіналь, Ю. Кучаб-
ський, (В. Дойт) В. Савка, Л.
Гованезіан, Р. Кахній.

Воротарі добили: Р. Кахній 4,
І. Кіналь, самобивчі 1.
Коло 1,000 глядачів були сви-
дками прекрасної гри і перемоги
„Черника“ над мадрирами в елі-
мінаційних розгрівках за „ама-
торську чашу Америку“. Бейт
Стейс, які мали в своєму скла-
ді цілу репрезентацію обох диві-
зій міжконтинентальних ліг (що
дозволяло правлячій розстрою
за аматорську чашу Америку)
визналися дуже твердим і гріз-
ним противником „Черника“,
особливо в першій половині гри.

Друга половина гри це немов
інша сторона медалі — це ціло-
вита перевага „Черника“, який
вповні змінив ситуацію на гриші.

В „Чернику“ на вирішення
заслугують: Т. Дулун, М. Ам-
бон на обороні, капітан дружи-
ни І. Чинчар і В. Кахній на по-
мочі. В ліній нападу всі змагуні
працювали жертвенно. Р. Ках-
ній був одним із них, якому по-
щастило здобути четверте воріт.
Своїм мінням та жертвенною
грою, „Черник“ це раз доказав,
що заслуговує називати себе
місцевим міжконтинентальним ліги
на 1956 рік.

В. Дигдало.

Л. КОВАЛЕНКО
**„В ЧАСІ
І ПРОСТОРИ“**
П'єса
Піна \$2.00
Замовляти:
„SVOBODA“
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ПАНАХИДА
за Душу бл. п.

Проф. Д-ра Романа Цегельського
відправиться
В СУБОТУ, 1-го ГРУДНЯ 1956 Р.
о год. 5:30 по полудні
в церкві св. Юра при 7-й вул.
в Нью Йорку.
ДІТИ І ВУКИ

В другу річницю смерті
бл. п. ЛЮБИ МОРОЗ

відправиться
СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
В ПОНЕДІЛОК, 3-го ГРУДНЯ 1956 Р.
в Церкві св. Михайла в Нонкерсі, о год. 7-й рано.
До участі в Заупокійній Службі Божій запрошує
РОДИНА

ПОДЯКА

Дня 11-го жовтня 1956 року, Веселий пошлюк до Се-
бе нашого Найдорожчого і Незабутнього Мужа і Батька
бл. п. Д-ра Осипа Напустинського

бувшого суддю і адвоката, на початку Його 67 року працю-
вального, побожного, повного терпіння і посвяти життя.

Дня 13. X. 1956 р. відправили ми Його на місце ві-
чного спочинку, де нема болі ні печалі, на укр. кладбище
в Гласенбергу коло Гартфорду, Конн.

Цією дорогою хочемо висловити нашу глибоку вдячність
Впр. о. Деканові Баладиюкові, що перший поспішив до нас зі
словами потіхи та поради, за відправлення панахиди і похо-
ронів, та пращальні слова над домовиною Покійного в церкві.

Впр. о.о. Ліщинському і Дерешеві з Амстердаму за у-
часть в похоронах і пращальну проповідь, над могилою.

Впр. Д-рові Савенкові Лозинському за щирі промови на
Кладовищі Гартфордському хороні за відспівання Служби
Божої і похоронів.

Дякуємо щиро Всім Тим, що своїми молитвами торували
Йому дорогу до Господа, Всім, що приїхали і прийшли відві-
дати Його востанє та відправити Його на місце вічного
спочинку, даруючи Йому молитви, Служби Божі, квіт і він-
ки. Всім, що прийшли до нас з теплими, щирими словами по-
тіхи, надіслали телеграми і листи, та жертвували свій час і
труд при влаштуванні похоронів.

Дружина ОЛІГА,
Син АЛЕКСАНДЕР з жінкою і Родина

● 10 чільних французьких
письменників — мистців, профе-
сорів і журналістів, яких комуні-
стичні і їх постійні полеміка-
ції, оприлюднили спільну заяву
проти тактики промовчування і
брехні, стосованої комуністич-
ним подвигом „Ль Юманіте“
у відношенні до мадирських по-
дій. На першому місці серед
комуністич